

**Załącznik do uchwały Nr 8/333/17
Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego
z dnia 1 marca 2017 r.**

Zgodnie z art. 9 ust.1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 (Dz. U. z 2016) stanowiącym podstawę aktywności w zakresie przeciwdziałania narkomanii w Rzeczypospolitej Polskiej w ramach „Wojewódzkiego Programu”, celem ogólnym Wojewódzkiego Programu jest ograniczenie używania narkotyków oraz związanych z tym problemów społecznych i zdrowotnych.

W maju i czerwcu 2015 r. w ramach międzynarodowego projektu: „European School Survey Project on Alcohol and Drugs” (ESPAD) zrealizowano audytoryjne badania ankietowe na próbie reprezentatywnej uczniów klas trzecich szkół gimnazjalnych (wiek: 15 lat) oraz klas drugich szkół ponadgimnazjalnych (wiek: 17 lat) Województwa Kujawsko-Pomorskiego. ESPAD jest pierwszym ogólnopolskim badaniem spełniającym warunki międzynarodowej porównywalności i jednocześnie podjętym z intencją śledzenia trendu w zakresie używania substancji przez młodzież szkolną. Zrealizowana próba uczniów Województwa Kujawsko-Pomorskiego włączona do analiz liczyła 1005 uczniów trzecich klas gimnazjów oraz 1037 uczniów drugich klas szkół ponadgimnazjalnych. Wśród gimnazjalistów 51,2% stanowiły dziewczęta, zaś 48,8% - chłopcy. W grupie uczniów szkół ponadgimnazjalnych było 56,6% dziewcząt oraz 48,6% chłopców. Celem badania był przede wszystkim pomiar natężenia zjawiska używania przez młodzież substancji psychoaktywnych, ale także ocena czynników wpływających na rozpowszechnienie, ułożonych zarówno po stronie popytu na substancje, jak i ich podaży. Wyniki badania wskazują na znacznie niższy poziom rozpowszechnienia używania substancji nielegalnych, niż legalnych, szczególnie alkoholu i tytoniu. Większość badanych nigdy po substancje nielegalne nie sięgała. Wśród tych, którzy mają za sobą takie doświadczenia większość stanowią osoby, które co najwyżej eksperymentowały z marihuaną lub haszyszem. Chociaż raz w ciągu całego życia używało tych substancji 28,1% młodszych uczniów i 48,8% starszych uczniów. W młodszej kohorcie na drugim miejscu pod względem rozpowszechnienia wśród substancji nielegalnych są substancje wziewne (9%), a w starszej grupie- amfetamina (8,6%). Aktualne, okazjonalne używania substancji nielegalnych, czego wskaźnikiem jest używanie w czasie ostatnich 12 miesięcy, także stawia przetwory konopi na pierwszym miejscu pod względem rozpowszechnienia. W klasach trzecich gimnazjów używa tego środka ponad 21,3% uczniów, w klasach drugich szkół ponadgimnazjalnych – 33,4%. W czasie ostatnich 30 dni przed badaniem 11,7% uczniów klas trzecich gimnazjów i 14,8% uczniów klas drugich szkół ponadgimnazjalnych używało marihuany lub haszyszu.

Zarówno eksperymentowanie z substancjami nielegalnymi, jak ich okazjonalne używanie jest bardziej rozpowszechnione wśród chłopców niż wśród dziewcząt.

Niemal wszyscy badani słyszeli o „dopalaczach”, jednak tylko 9,3% uczniów klas trzecich gimnazjów i 8,5% uczniów klas drugich szkół ponadgimnazjalnych było kiedykolwiek w sklepie z „dopalaczami”. Odsetki uczniów, którzy kiedykolwiek używali dopalaczy są jednak wyższe (11,3% gimnazjalistów i 12,1% uczniów szkół ponadgimnazjalnych). Uwagę zwraca wysoki poziom dostępności napojów alkoholowych przejawiający się w ocenach respondentów. Na tym tle dostępność substancji nielegalnych jest oceniana niżej. Spośród substancji nielegalnych najwyżej oceniana jest dostępność przetworów konopi. Większość młodzieży jest dobrze zorientowana w zakresie ryzyka szkód zdrowotnych i społecznych związanych z używaniem substancji psychoaktywnych. O stopniu ryzyka, według ocen respondentów, decyduje bardziej nasilenie używania, niż rodzaj substancji. Oczekiwania wobec alkoholu oraz marihuany i haszyszu formułowane przez młodzież szkolną odwołują się w większym stopniu do pozytywnych konsekwencji niż ewentualnych szkód.

Próby palenia tytoniu w czasie całego życia podejmowało 61% uczniów III klas gimnazjów i 75,7% uczniów drugich klas szkół ponadgimnazjalnych. Jednak należy odróżnić uczniów, których doświadczenia z paleniem są incydentalne od tych, którzy podejmowali próby kilkakrotnie. Frakcje osób, które paliły nie więcej niż 5 razy w swoim życiu liczą 25% gimnazjalistów i 21,5% uczniów starszych. Z kolei wśród osób najczęściej podejmujących próby palenia, u których wyszło ono poza fazę eksperymentowania, czyli 40 razy lub więcej, frakcje te liczą 19% dla uczniów III klas gimnazjów i 35,3% dla uczniów II klas szkół ponadgimnazjalnych. W czasie ostatnich 30 dni przed badaniem paliło 27,7% piętnastolatków i 44,4% siedemnastolatków. Jest to około połowa tych, którzy eksperymentują z paleniem tytoniu. Odsetki uczniów palących 30 dni przed badaniem w województwie Kujawsko-Pomorskim tylko w niewielkim stopniu przewyższają te, które odnotowano w populacji całego kraju.

Palenie tytoniu w czasie ostatnich 12 miesięcy przed badaniem deklarował co piąty badany z III klasy gimnazjum i co trzeci badany z II klasy szkoły ponadgimnazjalnej. Wśród młodszej kohorty na drugim miejscu znalazły się substancje wziewne (5,4%), a na trzecim amfetamina (4,3%). Z kolei wśród starszej kohorty amfetamina znalazła się na drugim miejscu (5,1%), a na trzecim ex aequo ekstazy i kokaina (2,6%). Najmniej popularną substancją w obu grupach okazał się crack używany jedynie przez 2,2% gimnazjalistów i 1% uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Uczniowie zarówno z młodszej jak i starszej kohorty z województwa Kujawsko – Pomorskiego rzadziej używali jedynie substancji wziewnych i metamfetaminy w porównaniu do badanych z pozostałej części kraju.

Okres ostatnich 30 dni przed badaniem można przyjąć za wskaźnikowy dla względnie częstego używania. Palenie marihuany lub używanie innych narkotyków, podobnie jak picie alkoholu, w większości przypadków nie ma charakteru regularnego. Stąd trudno mieć pewność, że wszyscy uczniowie, którzy zadeklarowali kontakt z daną substancją w czasie ostatnich 30 dni na pewno używają jej co najmniej raz na miesiąc. Przy takim założeniu można uznać, że 11,7% uczniów klas trzecich gimnazjów i 14,8% uczniów klas drugich szkół ponadgimnazjalnych używa marihuany lub haszyszu co najmniej raz w miesiącu. Analogiczne odsetki dla substancji wziewnych wynoszą – 2,9% u gimnazjalistów oraz 1,7% u uczniów szkół ponadgimnazjalnych.

Należy zauważyć, że odsetki często używających konopi wśród chłopców w klasach trzecich gimnazjów oscylują wokół wysokiego poziomu przekraczającego 15%. W klasach drugich szkół ponadgimnazjalnych przekraczają poziom 20%, co oznacza że co piąty uczeń używał konopi w czasie ostatnich 30 dni przed badaniem. Używanie leków uspokajających i nasennych bez przepisu lekarza jest powszechniejsze wśród uczniów ze szkół zlokalizowanych w województwie Kujawsko-Pomorskim w porównaniu do wyników uzyskanych w próbie ogólnopolskiej. Różnice te nie są jednak duże, największe odnotowano wśród chłopców i dziewcząt z III klas gimnazjów – 2,4% dla chłopców używających leków krócej niż trzy tygodnie i 2,5% dla dziewcząt, które przyjmują te substancje powyżej trzech tygodni.

W sklepie z dopalaczami przynajmniej raz w życiu było 9,3% młodszych i 8,5% starszych uczniów. Większe rozpowszechnienie zakupu dopalaczy odnotowano wśród uczniów III klas gimnazjów niż wśród badanych z II klas szkół ponadgimnazjalnych – odpowiednio 8,5% i 6,5%. Podstawowym miejscem zakupu „dopalaczy” były sklepy z tymi substancjami (wśród uczniów trzecich klas gimnazjów – 5,3%, wśród uczniów drugich klas szkół ponadgimnazjalnych – 3,5%). Za pośrednictwem internetu takich zakupów dokonywało tylko 2,5% badanych w pierwszej i 1,8% badanych w drugiej grupie. Do używania dopalaczy, przynajmniej raz w życiu, przyznało się 11,3% gimnazjalistów i 12,1% uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Odsetki aktualnych użytkowników są niższe, szczególnie wśród uczniów w wieku 17-18 lat. Dopalaczy w czasie 12 miesięcy przed badaniem używało prawie 3% więcej uczniów z III klas gimnazjów w porównaniu do badanych z II klas ponadgimnazjalnych (odpowiednio 8% i 5,6%). W czasie ostatnich 30 dni przed badaniem po substancje te sięgało 4,9% badanych z pierwszej grupy i 2,9% z drugiej grupy. Uczniowie ze strasznej kohorty z województwa rzadziej używają tych substancji niż ich rówieśnicy z populacji generalnej. Najpowszechniejszą formą dopalaczy używaną przez uczniów z III klas gimnazjów i II klas szkół ponadgimnazjalnych były mieszanki ziołowe do palenia. Dostępność dopalaczy została oceniona bardzo podobnie przez uczniów z obu kohort (różnica 3,8%). Jednak prawie dwa razy więcej uczniów z młodszej kohorty uznało te substancje za niemożliwe do zdobycia w porównaniu

do badanych ze starszej kohorty (odpowiednio 26,4% i 14,1%). Zdecydowana większość uczniów dostrzega ryzyko szkód związanych z używaniem substancji psychoaktywnych. Tylko bardzo nieliczni stwierdzają, że ich używanie nie jest związane z żadnym negatywnym następstwem. Brak jakichkolwiek negatywnych skutków wynikających z używania substancji był częściej dostrzegany przez uczniów z III klas szkół gimnazjalnych niż przez uczniów ze starszej kohorty. W grupie młodszych uczniów, którzy nie dostrzegali ryzyka związanego z używaniem marihuany lub haszyszu stosunkowo najwięcej wskazań padło na odpowiedzi „próbują 1 raz lub 2 razy” lub „palą od czasu do czasu” oraz odnośnie używania dopalaczy „od czasu do czasu”. Z kolei, jako bardzo ryzykowne uznane zostało regularne używanie amfetaminy (79,9%) i dopalaczy (77,4%). Prawie $\frac{3}{4}$ uczniów z tej grupy za bardzo ryzykowne uznało wypalanie paczki papierosów dziennie.

Uczniowie z II klas szkół ponadgimnazjalnych, podobnie jak w gimnazjaliści, nie dostrzegają ryzyka w przypadku eksperymentowania z przetworami konopi. Co dziesiąty uczeń z tej grupy nie dostrzegał ryzyka szkód w odniesieniu do palenia papierosów od czasu do czasu. Natomiast za obarczone dużym ryzykiem powstania szkód zostało uznane regularne używanie amfetaminy i dopalaczy, co okazało się zbieżne z ryzykiem dostrzeganym przez uczniów z młodszej kohorty. $\frac{3}{4}$ uczniów z tej grupy było zdania, że regularne używanie ekstazy i wypalanie paczki papierosów dziennie niesie za sobą duże ryzyko. Porównanie wyników obecnego badania z badaniem zrealizowanym w 2011 roku pokazuje wzrost używania najbardziej popularnych substancji takich jak przetwory konopi oraz leki uspokajające i nasenne. W grupie gimnazjalistów było to odpowiednio 1,6% i 0,8%. Wzrost używania marihuany lub haszyszu w starszej kohorcie był znaczny i wyniósł 12,4%, natomiast leków 3,2%.

Oprócz wzrostu używania tych dwóch substancji, w grupie gimnazjalistów odnotowano takie same tendencje w przypadku amfetaminy i ekstazy. W tej grupie odnotowano również nieznaczny spadek używania substancji wziewnych (0,9%). Z kolei w grupie uczniów szkół ponadgimnazjalnych w przypadku pozostałych substancji odnotowano spadek ich używania, najbardziej wyraźny zaobserwowano w odniesieniu do używania substancji wziewnych.

Porównując wyniki badań uzyskanych w ostatnim pomiarze do tych z 2011 roku w grupie gimnazjalistów odnotowano wzrost używania dopalaczy – zarówno minimum raz w ciągu całego życia, w ostatnim roku i w ostatnim miesiącu przed badaniem. Wzrosty w używaniu dopalaczy przez 15-16 latków są nieznaczne i nie przekraczają 3%. Trochę inne trendy można odnotować w starszej kohorcie. Wzrost używania dopalaczy odnotowano tylko w przypadku ich używania w czasie 30 dni przed badaniem, jednak wyniósł on jedynie 0,2%. W przypadku pozostałych dwóch wskaźników używania – kiedykolwiek w życiu i w czasie ostatnich 12 miesięcy przed badaniem – odnotowane zostały nieznaczne spadki – odpowiednio 3,2% i 0,2%.

Porównując wyniki uzyskane w pomiarze w 2015 roku do tych z 2011 roku to w grupie uczniów z III klas szkół gimnazjalnych można dostrzec spadki w postrzeganej dostępności większości substancji.

Na podstawie otrzymanych wyników badania można sformułować rekomendacje, przede wszystkim w zakresie profilaktyki która nadal powinna stanowić bezwzględny priorytet. Dotychczasowe działania w tym zakresie wydają się przynosić pozytywne rezultaty co sugerują niektóre spadające bądź stabilizujące się trendy używania substancji. Tendencja do względnie liberalnego podejścia do przetworów konopi, czy przekonania o mniejszym ryzyku szkód związanych z ich używaniem niż w przypadku takich narkotyków jak heroina czy kokaina pokazuje kierunki myślenia młodzieży na ten temat. Wydaje się, że warto przemyśleć przekaz profilaktyczny, szczególnie o charakterze edukacyjnym, pod kątem przystawalności do doświadczeń, postaw i przekonań młodych ludzi.

Województwo kujawsko-pomorskie liczy 144 gminy. Pozyskaliśmy dane z 128 gmin z województwa kujawsko-pomorskiego.

Wysokość wydatków poniesionych przez gminy województwa kujawsko-pomorskiego na działania związane z realizacją KPPN w rozdziale 85153 (zwalczanie narkomanii) w 2015 roku wyniosła **2 514 661,00 zł**.

Całkowita wysokość wpływów z tzw. korkowego w 2015 roku w gminach województwa kujawsko-pomorskiego wyniosła **35 493 444,00 zł**.

PROFILAKTYKA

66 gmin realizowało programy profilaktyczne na wszystkich poziomach edukacji (przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazja, szkoły ponadgimnazjalne).

37 gminy realizowało programy profilaktyki narkomanii adresowane do rodziców.

58 gminy realizowało oferty pozaszkolne w formie zajęć dla dzieci i młodzieży.

659 szkół w województwie kujawsko-pomorskim realizowało programy profilaktyki uniwersalnej finansowane przez samorząd gminy.

92 placówek systemu oświaty realizowało programy profilaktyki uniwersalnej.

170 925 osób zostało objętych programami profilaktyki uniwersalnej w systemie oświaty w 2015 roku.

4 gminy realizowały program "Archipelag Skarbów" koordynowany przez Fundację Homo Homini i Fundację Instytut Profilaktyki Zintegrowanej, w którym uczestniczyło 649 osób z 11 szkół.

5 gmin realizowało program "Program Domowych Detektywów" - 16 szkół i placówek oświaty realizowało program koordynowany przez Instytut Psychiatrii i Neurologii, w którym uczestniczyło 1287 osób ze szkół.

2 gminy realizowała "Program Wzmacnia Rodziny" koordynowany przez Fundację Maraton, w którym uczestniczyło 56 osób z 3 szkół.

5 gmin realizowało program "Przyjaciele Zippiego" – 17 szkół i placówek oświaty realizowało program koordynowany przez Centrum Pozytywnej Edukacji, w którym uczestniczyło 1473 osoby ze szkół.

9 gmin realizowało program "Szkoła dla rodziców i wychowawców" koordynowany przez Ośrodek Rozwoju Edukacji, w którym uczestniczyło 1189 osoby z 20 szkół.

W 1 gminie realizowano program „Fantastyczne możliwości” koordynowany przez Instytut Psychiatrii i Neurologii, w którym uczestniczyło 423 osoby z 6 szkół.

1 gmina realizowała „Program Profilaktyczno – Wychowawczy Epsilon” koordynowany przez Stowarzyszenie Epsilon, w którym uczestniczyło 438 osób z 6 szkół.

13 szkół w województwie realizowało program "Unplugged" koordynowany przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii i Ośrodek Rozwoju Edukacji, w których uczestniczyło 1681 osób ze szkół.

18 gmin realizowało program „Spójrz inaczej”, koordynowany przez Stowarzyszenie Psychoprofilaktyki Spójrz inaczej, w którym uczestniczyło 7283 osoby z 79 placówek oświaty.

Całkowita wysokość wydatków poniesionych w związku z realizacją działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej w 2015 roku wyniosła 6 307 830,00 zł, zaś z rozdziału 85153 stanowiła 1148 532,00zł.

40 gmin wspierało działalność profilaktyczno-wychowawczą świetlic socjoterapeutycznych i ognisk wychowawczych.

21 gmin wspierało programy wczesnej interwencji m.in. FreD oraz Szkolna Interwencja Profilaktyczna, adresowanych do młodzieży używającej eksperymentalnie lub okazjonalnie środków odurzających.

4 gminy wspierały program profilaktyki selektywnej w miejscach o zwiększonym narażeniu na kontakt z narkotykami (kluby, dyskoteki, imprezy masowe).

52 gminy wspierały pomoc psychologiczną i prawną rodzinom, w których występował problem narkomanii oraz przemocy.

29 gmin wspierało programy dotyczące obozów profilaktycznych.

31 gmin wspierało inne programy, skierowane do dzieci i młodzieży z grup ryzyka: ze środowisk zmarginalizowanych, zagrożonych demoralizacją i wykluczeniem społecznym oraz dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

9100 osób zostało objętych programami profilaktyki selektywnej i wskazującej.

1747 osób korzystało z pomocy psychologicznej w związku z występowaniem problemu narkomanii w rodzinie w 2015 roku, zaś 299 osoby korzystały z pomocy prawnej w tym zakresie.

10 gmin brało udział w programie "Fred goes net", gdzie uczestniczyło 455 osób.

4 gminy wspierały realizację programu „Szkolna Interwencja Profilaktyczna”, w którym uczestniczyło 876 osób.

W związku z realizacją działań z zakresu profilaktyki selektywnej i wskazującej w gminach województwa kujawsko-pomorskiego, w rozdziale 85153 wydano 649 055 zł.

21 gmin opracowało materiały informacyjno-edukacyjne z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki narkomanii.

79 gmin upowszechniało materiały informacyjno-edukacyjne z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki narkomanii.

45 gmin prowadziło kampanie edukacyjne.

18 gmin prowadziło działania w zakresie współpracy z mediami.

W gminach województwa kujawsko – pomorskiego w 2015 roku wspierano druk 446 tytułów materiałów informacyjno – edukacyjnych dotyczących narkomanii w nakładzie 84 699 sztuk.

Ukazało się 60 artykułów o tematyce narkotykowej w lokalnej prasie lub na stronach www i 143 komunikaty o tematyce narkotykowej w mediach.

Odbyło się 7 konferencji prasowych o tematyce narkotykowej w gminach, w województwie kujawsko-pomorskim.

9 gmin finansowało szkolenia na temat konstruowania programów profilaktycznych opartych na podstawach naukowych, 29 gmin wspierało finansowo szkolenia rozwijające umiejętności zawodowe realizatorów programów profilaktycznych, 34 gmin finansowało szkolenia w zakresie profilaktyki narkomanii adresowane do pracowników, w szczególności pomocy społecznej, policji, straży miejskiej oraz 9 gmin wspierało finansowo superwizje osób realizujących działania profilaktyczne.

W gminach przeprowadzono 27 szkoleń na temat konstruowania programów profilaktycznych w których uczestniczyło 106 osób oraz 86 szkoleń rozwijających umiejętności zawodowe realizatorów programów profilaktycznych, w których wzięło udział 658 osób.

102 607 zł wyniosły wydatki poniesione w związku z realizacją działań z zakresu szkoleń podnoszących kwalifikację zawodową osób zaangażowanych w działalność profilaktyczną w 2015 roku, w gminach, zaś z rozdziału 85153 wydatki stanowiły 47 124 zł.

LECZENIE, REHABILITACJA, OGRANICZENIA SZKÓD ZDROWOTNYCH I REINTEGRACJA SPOŁECZNA

4 gminy realizowały działania w zakresie rozwoju i modernizacji bazy materialnej zakładów prowadzących leczenie i rehabilitację osób uzależnionych od narkotyków lub używających ich w sposób szkodliwy, 11 gmin finansowało programy pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej w placówkach leczenia uzależnień, 46 gmin upowszechniało informację nt. placówek i programów dla osób uzależnionych, 15 gmin wspierało programy kierowane do specyficznych grup odbiorców (np. kobiet, matek z dziećmi, ofiar przemocy, sprawców przemocy), 3 gmin wspierało obozy i turnusy rehabilitacyjne, w których uczestniczyło 924 osób.

Wysokość wydatków poniesionych na programy realizowane w placówkach leczenia uzależnień w 2015 r. w rozdziale 85153 wyniosła 152 926 zł.

W 2015 roku jednostki samorządu terytorialnego finansowały 12 placówek leczniczych, w których objęto programami leczenia 318 osób, 96 tytułów materiałów informacyjnych o nakładzie 12 115 sztuk.

W 2015 roku w ramach gminnego programu 5 gmin wsparło programy profilaktyki HIV, HBV, HCV wśród osób uzależnionych oraz 2 gminy programy niskoprogowe typu: noclegownie, schroniska, punkty dziennego pobytu.

W województwie kujawsko-pomorskim w 2015 roku gminy dofinansowały na kwotę 13 825 zł 4 programy profilaktyki HIV, HBV, HCV (z wyłączeniem programów wymiany igieł i strzykawek), z których skorzystało 150 osób.

W 23 gminach udzielano świadczeń pomocy społecznej, w 2 gminach wspierano hostele i mieszkania readaptacyjne, w 3 gminach wspierano centra integracji społecznej.

2 gminy finansowały inne szkolenia podnoszące kwalifikacje zawodowe osób prowadzących leczenie i rehabilitację osób uzależnionych od narkotyków.

8 gmin finansowało szkolenia w zakresie problematyki narkomanii podnoszące kwalifikacje innych grup zawodowych mających styczność z osobami uzależnionymi od narkotyków.

3 gminy finansowały superwizje pracy terapeutów uzależnień z województwa kujawsko-pomorskiego.

Wysokość wydatków poniesionych na szkolenia i superwizje w 2015 r. a z rozdziału 85153 wyniosła 3 600 zł

BADANIA I MONITORING

18 gmin monitorowało zgłaszalność do leczenia oraz korzystania z innych rodzajów pomocy i wsparcia osób z problemem narkomanii, 2 gminy monitorowały zgony związane z narkotykami,

również 1 gmina zbierała i analizowała dane związane z zakażeniami HIV i HCV wśród osób używających narkotyków i iniekcji.

W województwie kujawsko-pomorskim 4 gminy monitorowały ceny narkotyków, a w 37 notowania przez Policję w związku z używaniem narkotyków.

W 2015 roku w ramach gminnego programu 8 gmin wsparło wdrażanie i prowadzenie monitoringu (polegającego na zbieraniu i analizie danych dotyczących epidemiologii i reakcji społecznej na problem narkotyków i narkomanii) na poziomie gminy.

17 gmin monitorowało dane statystyczne na temat reakcji instytucjonalnej na problem narkotyków i narkomanii.

W 2015 roku gminy województwa kujawsko – pomorskiego zleciły do opracowania 2 raporty dotyczące rozpowszechniania używania narkotyków w gminie, 4 raporty dotyczące rozpowszechniania używania narkotyków wśród młodzieży, 4 raporty dotyczące reakcji społecznych i/lub instytucji na problem narkomanii w gminie oraz 3 raporty przygotowane w ramach monitoringu problemu narkotyków i narkomanii.

I. Podstawy realizacji Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii

„Wojewódzki Program Przeciwdziałania Narkomanii w Województwie Kujawsko-Pomorskim do 2016 roku” został przyjęty uchwałą Nr XXV/421/12 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 27 sierpnia 2012 r.

Realizatorem programu było Biuro Profilaktyki i Przeciwdziałania Uzależnieniom oraz HIV/AIDS Departamentu Spraw Społecznych i Zdrowia Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

II. Źródła finansowania Wojewódzkiego Przeciwdziałania Narkomanii

Środki na realizację zadań Wojewódzkiego Programu w 2016 r. ujęte zostały w budżecie województwa kujawsko-pomorskiego na 2016 r., a pochodziły zgodnie z art. 9² ustawy z dnia 26 października 1982 r. *o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* z opłat na wydawanie zezwoleń na hurtową sprzedaż napojów alkoholowych do 18% zawartości alkoholu.

III. Plan finansowy zadań Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii i jego wykonanie

W 2016 r. na realizację Wojewódzkiego Programu zaplanowano kwotę **520 000,00 zł**, z czego wydatkowano łącznie **471 896,09 zł**.

Tabela 1. Zadania budżetowe Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii

Lp.	Nazwa zadania	Plan na 31.12.2016	Wydatkowana kwota na 31.12.2016
1.	„Przeciwdziałanie narkomanii”	130.000,00	121.896,09
2.	Granty – Przeciwdziałanie narkomanii w województwie kujawsko-pomorskim” – Konkurs dotacyjny dla podmiotów prowadzących działalność w sferze pożytku publicznego (300.000,00 zł) Tryb uproszczony (50.000,00 zł)	350.000,00	350.000,00
3.	"Rozbiórka budynku stanowiącego dotychczas zaplecze techniczne Ośrodka Terapii Odwykowej Uzależnień" (przy ul. Tramwajowej 2)",	40.000,00	uchwałą NR XXVIII/478/16 SEJMIKU WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO z dnia 19 grudnia 2016 r. kwotę 40 000 zł ustalono jako wydatek, który nie wygasa z upływem 2016 roku.
	Razem	520.000,00	471.896,09

Realizacja Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii:

1. Organizacja szkolenia pn. „Unplugged – zapobieganie uzależnieniom w szkole” dla nauczycieli i pedagogów które odbyło się w dniach 7 – 8 kwietnia 2016 roku.

Celem szkolenia było przygotowanie realizatorów uprawnionych do prowadzenia zajęć dla młodzieży zgodnie z programem Unplugged oraz podniesienie kompetencji kadry pedagogicznej w zakresie profilaktyki a także możliwość włączenia do Szkolnego Programu Profilaktyki skutecznego programu profilaktycznego dotyczącego ryzykownych zachowań młodzieży (np. używanie nowych narkotyków – „dopalaczy”).

„UNPLUGGED” jest programem profilaktyki uniwersalnej adresowanym do uczniów w wieku 12-14 lat, opartym na modelu wszechstronnego wpływu społecznego.

Celem programu Unplugged jest ograniczanie inicjacji używania substancji psychoaktywnych oraz

zmniejszenie rozwoju intensywności używania, tj. przejścia od fazy używania eksperymentalnego do fazy używania problemowego.

W Polsce program Unplugged jest rekomendowany przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, ORE i MEN.

Urząd Marszałkowski przeznaczył na realizację szkolenia kwotę w wysokości 16 239,00 zł.

2. Organizacja szkolenia „Motywowanie bez oporu. Jak motywować do zmiany szkodliwych zachowań osoby, które nie chcą się zmienić” dla kuratorów społecznych z województwa kujawsko-pomorskiego, które odbyło się w dniach 14 – 15 kwietnia 2016 roku.

Motywowanie do zmiany szkodliwych zachowań jest podstawowym zadaniem osób pracujących w wymiarze sprawiedliwości. Klienci często przejawiają małe zainteresowanie zmianą swoich zachowań. Wśród osób pomagających mają opinię trudnych, opornych, słabo współpracujących.

Metoda Dialogu Motywującego Rollnicka i Millera jest efektywnym sposobem pracy z osobami nieświadomymi swoich problemów lub niegotowymi do podjęcia zobowiązania do zmiany. Metoda ta opierająca się na uznaniu podmiotowości i autonomii klienta pomaga mu w niekonfrontacyjny, bezpieczny sposób zobaczyć rozbieżność między jego wartościami, celami, dążeniami - a zachowaniami, które prezentuje. Pomaga mu zwiększyć świadomość problemu i przekroczyć ambiwalencję w podejmowaniu decyzji o zmianie.

Szkolenie „Motywowanie bez oporu. Jak motywować do zmiany szkodliwych zachowań osoby, które nie chcą się zmienić” było przeprowadzone w formie zajęć wykładowo-warsztatowych.

Urząd Marszałkowski przeznaczył na realizację szkolenia kwotę w wysokości 9 104,99 zł.

3. Organizacja szkolenia „Diagnoza i terapia pacjentów z podwójną diagnozą ze szczególnym uwzględnieniem pacjentów z zaburzeniami osobowości” dla terapeutów uzależnień placówek terapii uzależnienia od alkoholu i narkotyków województwa kujawsko-pomorskiego, które odbyło się w dniach 29 – 30 czerwca 2016 roku.

W ostatnich latach w leczeniu uzależnień obserwuje się stały wzrost leczonych pacjentów z tzw. „podwójną diagnozą” tzn. pacjentów uzależnionych od substancji psychoaktywnych i chorujących na dające się zdiagnozować pełnoobjawowe zaburzenia psychiczne (ICD-10). Prawdopodobnie wynika to ze zmian kulturowych i psychospołecznych w XXI wieku, może też być w jakimś stopniu wynikiem coraz lepszej diagnozy wynikającej ze wzrostu kompetencji

pracowników leczenia uzależnień. Ok. 50% wszystkich pacjentów w stacjonarnych ośrodkach psychoterapii uzależnień to pacjenci uzależnieni z zaburzeniami osobowości.

W związku z powyższymi faktami szkolenie miało następujące cele i założenia:

1. Przekazanie wiedzy i praktycznych doświadczeń w zakresie diagnozy różnicowej i problemowej pacjentów z podwójną diagnozą ze szczególnym uwzględnieniem pacjentów z zaburzeniami osobowości.
2. Przekazanie założeń teoretycznych i praktycznych w zakresie psychoterapii pacjentów z podwójną diagnozą z uwzględnieniem specyfiki pracy z pacjentami uzależnionymi z zaburzeniami osobowości, zaburzeniami związanymi z organicznym uszkodzeniem OUN, depresją, zaburzeniami psychotycznymi, zaburzeniami emocjonalnymi, psychosomatycznymi.
3. Praktyczne demonstracje oraz ćwiczenie umiejętności związanych z diagnozą i psychoterapią zaburzeń psychicznych.
4. Opracowanie wskazówek i modelu pracy z pacjentami z zaburzeniami osobowości najczęściej występującymi w psychoterapii uzależnień.

Urząd Marszałkowski przeznaczył na realizację szkolenia kwotę w wysokości 6 286,00 zł.

4. Dofinansowanie akcji społecznej „STOP DOPALACZOM” organizowanej przez Gazetę Pomorską w formie cyklu konferencji przy wsparciu samorządów, Policji i Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej.

Wydanie komiksu „Mocarz” i zorganizowanie konferencjami pt. „STOP DOPALACZOM”, które miały na celu uświadomienie zagrożenia oraz edukację rodziców i młodzieży w zakresie dopalaczy. Tematyka konferencji była szeroka i obejmowała zagadnienia związane z odpowiedzialnością prawną nieletnich, programy profilaktyczne dla młodzieży uzależnionej, negatywny wpływ dopalaczy na zdrowie i życie człowieka itp.

Urząd Marszałkowski przeznaczył na ten cel kwotę w wysokości 10 000,00 zł.

5. Współorganizacja cyklicznej imprezy rodzinno – sportowej „Naszymi używkami są muzyka i sport” organizowanej we współpracy z Klubem Sportowym „Kamus maraton”

Przedsięwzięcie odbyło się po raz siódmy i jest trwałym elementem kalendarza imprez rodzinno – sportowych obejmujących swym zasięgiem gminy Starostwa Toruńskiego, Województwa Kujawsko – Pomorskiego, a także Polski. Była to impreza otwarta. W pikniku wzięli udział

dorośli, dzieci i młodzieży z całej Polski, przedstawiciele licznych środowisk abstynenckich, fani biegów oraz zespołu The Beateles. Inicjatywa społecznie użyteczna, promująca zdrowy, trzeźwy styl życia i stanowiąca czynnik integrujący różne środowiska.

Urząd Marszałkowski przeznaczył kwotę w wysokości 3 300,00 zł.

6. „Sztuka wyboru”– program realizowany z Komendą Wojewódzką Policji i Fundacją TUMULT z Torunia

„Sztuka wyboru” to profilaktyczno-edukacyjne przedsięwzięcie, którego celem jest ograniczanie negatywnych zjawisk oraz ich skutków, występujących w środowisku młodzieży szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Realizacja przedsięwzięcia zastała zaplanowana na kilka najbliższych lat, z uwagi na wieloaspektowość problemu. Pierwsza edycja programu odbyła się w 2011 roku i była ukierunkowana na przeciwdziałanie zjawisku zażywania środków odurzających. Druga edycja w 2013 roku dotyczyła profilaktyki zachowań agresywnych występujących wśród młodzieży. Trzecia edycja w 2014 roku była poświęcona problemowi nadużywania i uzależnienia młodzieży szkolnej od komputera oraz Internetu. IV edycja w 2015 roku odnosiła się do problemu nadużywania i uzależnienia młodzieży od środków psychoaktywnych, natomiast V edycja pod nazwą „Kamera! Akcja! Reakcja!...czyli Bezpieczne wakacje” poruszała kwestię niezmiernie ważną jak przeciwdziałanie popełnianiu czynów zabronionych w czasie wolnym od zajęć, tj. wakacji letnich, ferii zimowych oraz innych przerw w nauce.

Do podstawowych zadań w ramach projektu „Sztuka wyboru” należy:

1. Coroczna organizacja konkursu na najlepszy krótki materiał filmowy (spot, film) dotyczący problematyki stanowiącej temat przewodni projektu na dany rok wraz z konspektem 45-minutowej lekcji o danej tematyce, przygotowywany wraz z pedagogiem.
2. Coroczna organizacja festiwalu podsumowującego projekt.

Innowacyjność przedsięwzięcia polega na zaangażowaniu młodzieży do tworzenia autorskich projektów z wykorzystaniem nowoczesnych technologii, którymi młodzi ludzie są zafascynowani i jednocześnie przekazaniu im treści istotnych z punktu widzenia szeroko pojętej profilaktyki. Drugą, istotną kwestią jest pokazanie młodemu, iż ukierunkowując prawidłowo swoje zainteresowania, można służyć pożytecznemu społecznie celowi, ale też wiele osiągnąć w interesującej ich dziedzinie (tworzenie form filmowych, grafika komputerowa). Służyć ma temu fakt, iż oprócz wartościowych nagród rzeczowych, formą niematerialnej nagrody dla zwycięzców była prezentacja nagrodzonych materiałów filmowych w ramach Międzynarodowego Festiwalu Sztuki Autorów Zdjęć Filmowych CAMERIMAGE.

Założeniem projektu jest wykorzystanie nagrodzonych prac konkursowych jako narzędzia edukacyjnego (film z konspektem lekcji). Projekt ma też z założenia promować działania, które angażują równocześnie obie strony, tj. młodzież oraz ich opiekunów - przekazanie konkretnej wiedzy na temat zagrożeń ułatwiać ma ciekawa dla nich forma prac konkursowych.

Projekt został objęty patronatem Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Komendanta Głównego Policji, Wojewody Kujawsko – Pomorskiego, Kujawsko – Pomorskiego Kuratora Oświaty, Polskiego Stowarzyszenia Montażystów oraz Stowarzyszenia Autorów Zdjęć Filmowych i jest finansowany ze środków Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Marszałkowskiego. Ponadto założenia merytoryczne projektu były na bieżąco konsultowane z Kujawsko-Pomorskim Centrum Edukacji Nauczycieli, którego przedstawiciele zostali włączeni w skład komisji konkursowej oraz poprowadzili warsztaty z zakresu profilaktyki.

W konkursie filmowym w warsztatach wzięły udział 28 placówki oświatowe, z których 28 nadesłało film konkursowy wraz z konspektem lekcji.

W bydgoskim Multikinie, podczas festiwalu Camerimage 2016, 15 listopada 2016 r. odbyła się gala podsumowująca V edycję programu prewencyjno-edukacyjnego „Sztuka wyboru” pn. „Kamera! Akcja! Reakcja!...czyli Bezpieczne wakacje”. Spośród nadesłanych prac konkursowych wyłonieni zostali laureaci złotych, srebrnych i brązowych kamer.

IV edycja projektu odbyła się w 2015 r., ale została zakończona w 2016 r. gdzie Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego przeznaczył kwotę 11.104,55 zł na wydanie płyt DVD ze zwycięskim scenariuszem zajęć o tematyce profilaktycznej oraz wydruk zwycięskich prac graficznych na koszulkach (T-shirtach) i kalendarzach.

Urząd Marszałkowski przeznaczył na realizację projektu kwotę w wysokości 74.842,66 zł

7. Rozbiórka budynku stanowiącego dotychczas zaplecze techniczne Ośrodka Terapii Odwykowej Uzależnień przy ul. Tramwajowej 2.

Powyższe zadanie jest zadaniem inwestycyjnym realizowanym w latach 2016 – 2017.

Urząd Marszałkowski przeznaczył na realizację inwestycji kwotę w wysokości 40.000,00 zł

8. Granty - Zadania realizowane przez organizacje prowadzące działalność pożytku publicznego w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom

Dotacje na zadania realizowane przez organizacje prowadzące działalność pożytku publicznego przyznano w trybie otwartego konkursu ofert oraz w trybie z pominięciem otwartego konkursu ofert tzw. trybie uproszczonym.

Tabela 2. Zestawienie

Nazwa konkursu	Realizacja	Liczba dotowanych podmiotów	Liczba dotowanych programów	Kwota przyznanej dotacji	Wykorzystana kwota dotacji
1. „Przeciwdziałanie narkomanii w województwie kujawsko-pomorskim”	<p>Otwarty konkurs nr 4/2016</p> <p>a) ogłoszenie - Uchwała Nr 51/1855/15 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 16 grudnia 2015 r.</p> <p>b) rozstrzygnięcie- Uchwała Nr 8/225/16 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 24 lutego 2016 r.</p>	13	20	300.000,00	300.000,00
2. Tryb uproszczony	<p>Rozstrzygnięcie:</p> <p>1) Uchwała Nr 5/101/16 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 3 lutego 2016 r.</p> <p>2) Uchwała Nr 6/135/16 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 10 lutego 2016 r.</p> <p>3) Uchwała Nr 8/203/16 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 24 lutego 2016 r.</p> <p>4) Uchwała Nr 10/317/16 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 9 marca 2016 r.</p> <p>5) Uchwała Nr 10/320/16 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 9 marca 2016 r.</p> <p>6) Uchwała Nr 13/398/16 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 31 marca 2016 r.</p>	4	6	50.000,00	50.000,00
	Razem	17	26	350.000,00	350.000,00

Na konkurs nr 4/2016 „Przeciwdziałanie narkomanii w województwie kujawsko-pomorskim” wpłynęło 32 ofert, 2 oferty nie spełniały wymogów formalnych. Spośród ofert spełniających wymogi formalne do realizacji wybrano 20.

l.p.	Nazwa oferenta	Nazwa zadania	Wysokość dotacji przyznanej przez Zarząd	Wysokość wykorzystanej dotacji	Okres realizacji	Rodzaj zadania	Liczba osób objętych programem
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Polskie Towarzystwo Zapobiegania Narkomanii Oddział w Toruniu	Profilaktyka dziś - inwestycją na jutro	23 000,00	23 000,00	01.01.2016 – 31.12.2016	Programy profilaktyki selektywnej	Ok. 380 osób
2.	Polskie Towarzystwo Zapobiegania Narkomanii Oddział w Toruniu	Od świadomości do radości - rodzina bez tajemnic	22 000,00	22 000,00	01.01.2016 – 31.12.2016	Programy wsparcia dla rodzin osób używających i uzależnionych od narkotyków	Ok.100 osób
3.	Ogólnopolska Fundacja na Rzecz Zapobiegania Narkomanii w Toruniu	Program pomocy pacjentom Ośrodka Terapii Odwykowej Uzależnień w Toruniu oraz ich rodzinom - "Zdrowieć razem"	15 000,00	15 000,00	01.03.2016 – 31.12.2016	Programy postrehabilitacyjne adresowane do osób po ukończonym procesie leczenia	148 osób
4.	Fundacja Praesterno	Grupy psychokorekcyjne dla młodzieży starszej	10 000,00	10 000,00	01.03.2016 – 31.12.2016	Program profilaktyki selektywnej	37 osób
5.	Europejskie Zrzeszenie Młodzieży w Toruniu	Tego nie powie ci diler – o narkotykach bez fikcji	10 000,00	10 000,00	01.03.2016 – 31.12.2016	Edukacja publiczna o charakterze informacyjno-edukacyjnym ściśle związana z zapobieganiem narkomanii i innym uzależnieniom	10 000 sztuk

l.p.	Nazwa oferenta	Nazwa zadania	Wysokość dotacji przyznanej przez Zarząd	Wysokość wykorzystanej dotacji	Okres realizacji	Rodzaj zadania	Liczba osób objętych programem
1	2	3	4	5	6	7	8
6.	Europejskie Zrzeszenie Młodzieży w Toruniu	Hybryda	10 000,00	10 000,00	01.03.2016 – 31.12.2016	Edukacja publiczna o charakterze informacyjno-edukacyjnym ściśle związana z zapobieganiem narkomanii i innym uzależnieniom	4000 egz.
7.	Kujawsko – Pomorskie Towarzystwo "Powrót z U" w Toruniu	Zintegrowany system pomocy dla rodzin z problemem narkomanii na terenie miasta Włocławek	12 000,00	12 000,00	01.03.2016 – 30.11.2016	Programy wsparcia dla rodzin osób używających i uzależnionych od narkotyków	204 osób
8.	Stowarzyszenie Substytucyjnego Leczenia Uzależnień „MAR” w Bydgoszczy	Nie jesteś sam – program dla rodzin osób będących uczestnikami programu substytucyjnego	10 000,00	10 000,00	01.03.2016 – 31.12.2016	Ograniczenie ryzyka szkód zdrowotnych i społecznych wśród osób uzależnionych od narkotyków i zagrożonych uzależnieniami, HIV/AIDS	11 osób
9.	Stowarzyszenie Wolontariuszy "Razem" w Toruniu	Punkty Konsultacyjno - Diagnostyczne (PKD) wykonujące badania wykrywające zakażenia HIV anonimowo i bezpłatnie, połączone z poradnictwem przed i po teście	28 000,00	28 000,00	04.01.2016 – 31.12.2016	Ograniczenie ryzyka szkód zdrowotnych i społecznych wśród osób uzależnionych od narkotyków i zagrożonych uzależnieniami, HIV/AIDS	855 osób

l.p.	Nazwa oferenta	Nazwa zadania	Wysokość dotacji przyznanej przez Zarząd	Wysokość wykorzystanej dotacji	Okres realizacji	Rodzaj zadania	Liczba osób objętych programem
1	2	3	4	5	6	7	8
10.	Towarzystwo Profilaktyki i Przeciwdziałania Uzależnieniom w Toruniu	Działania profilaktyczne oraz pomoc terapeutyczna dla osób uzależnionych od nikotyny w województwie kujawsko - pomorskim	23 000,00	23 000,00	01.03.2016 – 31.12.2016	Profilaktyka i interwencja antynikotynowa, programy dla osób uzależnionych od nikotyny.	1 862 osoby
11.	Bydgoskie Stowarzyszenie Pomocy Psychologicznej i Psychoterapii	Działania edukacyjno – korekcyjne związane z zażywaniem substancji psychoaktywnych	10 000,00	10 000,00	01.03.2016 – 15.12.2016	Edukacja publiczna o charakterze informacyjno-edukacyjnym ściśle związana z zapobieganiem narkomanii i innym uzależnieniom	93 osoby
12.	Kujawsko – Pomorskie Towarzystwo "Powrót z U" w Toruniu	Zintegrowany system pomocy dla rodzin z problemem narkomanii w skali województwa	25 000,00	25 000,00	01.03.2016 – 31.12.2016	Programy wsparcia dla rodzin osób używających i uzależnionych od narkotyków	226 osób
13.	Bydgoskie Stowarzyszenie Pomocy Psychologicznej i Psychoterapii	Grupa pracy nad uzależnieniem od nikotyny „Pałacy problem”	4000,00	4000,00	15.03.2016 – 31.12.2016	Profilaktyka i interwencja antynikotynowa, programy dla osób uzależnionych od nikotyny.	24 osoby
14.	Polskie Towarzystwo Zapobiegania Narkomanii Oddział w Bydgoszczy	Program wspierania i wzmacniania rodzin	12 000,00	12 000,00	02.01.2016 – 31.12.2016	Programy wsparcia dla rodzin osób używających i uzależnionych od narkotyków	51 osób

l.p.	Nazwa oferenta	Nazwa zadania	Wysokość dotacji przyznanej przez Zarząd	Wysokość wykorzystanej dotacji	Okres realizacji	Rodzaj zadania	Liczba osób objętych programem
1	2	3	4	5	6	7	8
15.	Polskie Towarzystwo Zapobiegania Narkomanii Oddział w Bydgoszczy	Program wczesnej interwencji FRED GOES NET	25 000,00	25 000,00	02.01.2016 – 31.12.2016	Programy profilaktyki selektywnej	213 osób
16.	Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka w Inowrocławiu	Program artystyczno - profilaktyczny "poPaTrz"	12 000,00	12 000,00	01.04.2016 – 15.12.2016	Edukacja publiczna o charakterze informacyjno-edukacyjnym ściśle związana z zapobieganiem narkomanii i innym uzależnieniom	Ok. 1000 osób
17.	Młodzieżowy Ośrodek Profilaktyki i Wczesnej Terapii Stowarzyszenia MONAR Oddział Dzienny w Bydgoszczy	Silna rodzina	12 000,00	12 000,00	04.01.2016 – 31.12.2016	Programy wsparcia dla rodzin osób używających i uzależnionych od narkotyków	93 osób
18.	Młodzieżowy Ośrodek Profilaktyki i Wczesnej Terapii Stowarzyszenia MONAR Oddział Dzienny w Bydgoszczy	Wspólna sprawa	26 000,00	26 000,00	04.01.2016 – 31.12.2016	Programy profilaktyki wskazującej dla osób używających narkotyków	60 osób

l.p.	Nazwa oferenta	Nazwa zadania	Wysokość dotacji przyznanej przez Zarząd	Wysokość wykorzystanej dotacji	Okres realizacji	Rodzaj zadania	Liczba osób objętych programem
1	2	3	4	5	6	7	8
19.	Stowarzyszenie Wolontariuszy "Razem" w Toruniu	Program wsparcia i pomocy osobom Zakażonym HIV/ chorym na AIDS i ich rodzinom Razem bezpieczniejsz wraz z punktem – konsultacyjno – informacyjnym	6 000,00	6 000,00	01.01.2016 – 31.12.2016	Ograniczenie ryzyka szkód zdrowotnych i społecznych wśród osób uzależnionych od narkotyków i zagrożonych uzależnieniami, HIV/AIDS	75 osób
20.	Zarząd Główny Polskiego Czerwonego Krzyża w Warszawie oddział we Włocławku	Powiedz Stop dopalaczom – chroń swoje życie	5 000,00	5 000,00	01.09.2016 – 31.12.2016	Programy profilaktyki uniwersalnej	174 osoby
RAZEM			300 000,00	300 000,00			

Na „Przeciwdziałanie narkomanii w Województwie Kujawsko – Pomorskim” w trybie z pominięciem konkursu ofert (tryb uproszczony) wpłynęło 8 ofert, do realizacji wybrano 6 ofert.

l.p.	Nazwa oferenta	Nazwa zadania	Wysokość dotacji przyznanej przez Zarząd/ wykorzystanej przez oferenta	Okres realizacji	Rodzaj zadania	Liczba osób objętych programem
-------------	-----------------------	----------------------	---	-------------------------	-----------------------	---------------------------------------

1	2	3	5	6	7	8
1.	Stowarzyszenie Wolontariuszy „Razem”	Obchody Światowego Dnia AIDS	9 900,00	25.10.2016-25.12.2016	Edukacja publiczna o charakterze informacyjno – edukacyjnym ściśle związana z zapobieganiem narkomanii i innym uzależnieniom	12 700 osób
2.	Stowarzyszenie Wolontariuszy „Razem”	Turnus rehabilitacyjno – wypoczynkowy dla osób zakażonych HIV	9 300,00	14.03.2016-15.05.2016	Ograniczenie ryzyka szkód zdrowotnych i społecznych wśród osób uzależnionych od narkotyków i zagrożonych uzależnieniami, HIV/AIDS	35 osób
3.	Ogólnopolska Fundacja na Rzecz Zapobiegania Narkomanii	Żeglowanie, wędrówki górskie nauką nowego i zdrowego stylu życia	10 000,00	27.06.2016-22.09.2016	Programy profilaktyki wskazującej dla osób używających narkotyków	39 osób
4.	Ogólnopolska Fundacja na Rzecz Zapobiegania Narkomanii	Terapeutyczna moc bajek „Bajki polskie”	6 970,00	14.03.2016-11.06.2016	Programy profilaktyki wskazującej dla osób używających narkotyków	19 osób
5.	Stowarzyszenie Specjalistyczna Pomoc Rodzinom „Nadzieja”	Program wzmacniania rodzin	7 620,00	01.10.2016-17.12.2016	Program profilaktyki uniwersalnej	26 osób
6.	Kujawsko – Pomorskie Towarzystwo "Powrót z U" w Toruniu	Powrót do domu	6 210,00	14.03.2016 – 10.06.2016	Programy wsparcia dla rodzin osób używających i uzależnionych od narkotyków	40 osób
			50 000,00			

